

فرمان  
رئيس جمهوري اسلامي  
افغانستان در مورد توشيح  
قانون صحت عامه

شماره: (۵)

تاريخ: ۱۳۸۸/۹/۱۵

ماده اول:

به تاسي از حكم فقره (۱۶) ماده شصت و چهارم و ماده صدم قانون اساسي افغانستان قانون صحت عامه را كه به اساس مصوبه شماره (۱۴۸) مؤرخ ۱۳۸۸/۶/۲۴ هيئت مختلط مجلسين شوراى ملي بداخل (۸) فصل و (۳۴) ماده به تصويب رسیده، توشيح مى دارم.

ماده دوم:

اين فرمان از تاريخ توشيح نافذ و همراه با قانون و مصوبه هيئت مختلط مجلسين شوراى ملي در جريده رسمى نشر گردد.

حامد كرزى

رئيس جمهوري

اسلامى افغانستان

د عامي روغتيا د قانون  
د توشيح په هكله د افغانستان  
د اسلامي جمهوريت د رئيس  
فرمان

گڼه: (۵)

نېټه: ۱۳۸۸/۹/۱۵

لومړۍ ماده:

د افغانستان داساسي قانون د څلور شپېټمې مادې د (۱۶) فقرې او سلمې مادې د حكم له مخې، د عامې روغتيا قانون چې د ملي شوري د مجلسينو د گډه هيئت د ۱۳۸۸/۶/۲۴ نېټې د (۱۴۸) گڼې مصوبې پر بنسټ په (۸) فصلونو او (۳۴) مادوكې تصويب شوى دى، توشيح كوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشيح له نېټې څخه نافذ او د ملي شوري د مجلسينو د گډه هيئت له مصوبې او قانون سره يو ځاى دې په رسمي جريده كې خپور شي.

حامد كرزى

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت رئيس

شورای ملی جمهوری اسلامی

افغانستان

مصوبه

قانون صحت عامه

به تاسی از حکم مندرج ماده صدم  
قانون اساسی، هیئت مختلط مجلسین  
شورای ملی مرکب از چهار  
چهار نفر از اعضای هر جرگه  
قانون صحت عامه را به داخل  
هشت فصل و سی و چهار ماده  
به تاریخ بیست و چهارم ماه سنبله  
سال ۱۳۸۸ فیصله نمود.

رئیس هیئت مختلط

داکتر محمد عمر صمیم

معاون هیئت مختلط

داکتر نعمت الله

د افغانستان اسلامي جمهوریت

ملی شوری

مصوبه

د عامې روغتیا قانون

د اساسي قانون د سلمې مادې له  
درج شوي حکم سره سم د  
ملی شوري د دواړو غونډو له  
څلور څلور غړو څخه جوړ شوی  
ګډ هیئت د عامې روغتیا قانون په اته  
فصلونو او څلور دیرش مادو کې  
د ۱۳۸۸ کال وړي د میاشتي په  
څلور ویشتمه نېټه فیصله کړې.

د ګډ هیئت رئیس

داکتر محمد عمر صمیم

د ګډ هیئت مرستیال

داکتر نعمت الله

## فهرست مندرجات قانون صحت عامه

## فصل اول

## احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۱.....	مبنی.....	ماده اول:
۲.....	عرضه رایگان خدمات طبی.....	ماده دوم:
۳.....	فعالیت متشبتین خصوصی.....	ماده سوم:
۳.....	همکاری ادارات.....	ماده چهارم:
۴.....	وظایف اساسی وزارت صحت عامه.....	ماده پنجم:
۶.....	اداره خدمات طبی.....	ماده ششم:
۷.....	مراقبت از عرضه خدمات طبی.....	ماده هفتم:
۸.....	توسعه مؤسسات صحی.....	ماده هشتم:

## فصل دوم

## فعالیت های طبی و دواسازی

۸.....	اجازه فعالیت.....	ماده نهم:
۹.....	حفظ اسرار طبی.....	ماده دهم:
۱۰.....	عرضه کمک های اولیه طبی.....	ماده یازدهم:
۱۰.....	ارتقای سطح دانش مسلکی.....	ماده دوازدهم:
۱۱.....	همکاری ادارات و اشخاص.....	ماده سیزدهم:
۱۱.....	فعالیت های طبی شخصی.....	ماده چهاردهم:
۱۱.....	تخلف از انجام وظایف.....	ماده پانزدهم:

## فصل سوم

## خدمات و قایوی و معالجوی

- ماده شانزدهم: تأمین خدمات طبی..... ۱۲
- ماده هفدهم: وظایف مؤسسات صنعتی..... ۱۲
- ماده هجدهم: عرضه کمک های عاجل..... ۱۳
- ماده نوزدهم: استفاده از مواد دوائی مجاز..... ۱۳
- ماده بیستم: اخذ موافقه عملیات جراحی..... ۱۴
- ماده بیست و یکم: تدابیر اجباری صحی..... ۱۵
- ماده بیست و دوم: لایحه عرضه خدمات طبی..... ۱۵

## فصل چهارم

## حمایه طفل و مادر

- ماده بیست و سوم: تدابیر صحی طفل و مادر..... ۱۶
- ماده بیست و چهارم: تأمین شرایط صحی برای اطفال..... ۱۷

## فصل پنجم

## عرضه خدمات طب و قایوی و ضد وبایی (اپیدیمولوژیکی)

- ماده بیست و پنجم: رعایت دساتیر و قایوی..... ۱۸
- ماده بیست و ششم: تبلیغات و قایوی..... ۱۹

## فصل ششم

## امور مواد دوائی (فارمسی)

- ماده بیست هفتم: عرضه و استعمال مواد دوائی و لوازم طبی..... ۲۰
- ماده بیست و هشتم: تثبیت مؤثریت دوائی..... ۲۰

# رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۰۰۴)

۱۳۸۸/۹/۲۱

ماده بيست ونهم: تنظيم امور ادويه..... ۲۱

فصل هفتم

ارزيابي طبي

ماده سي ام: كميسيون ارزيابي طبي..... ۲۱

ماده سي ويكم: ارزيابي عدلي طبي..... ۲۲

فصل هشتم

احكام متفرقه

ماده سي ودوم: اهمال و غفلت..... ۲۳

ماده سي وسوم: مقررہ ها..... ۲۳

ماده سي وچهارم: انفاذ..... ۲۴



## دعامي روغتيا قانون

## لومړی فصل

## عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده :

دغه قانون د اساسي قانون په دوه پنځوسمه، دري پنځوسمه او څلورپنځوسمه ماده کې د درج شوو حکمونو په رڼا کې د ناروغيو د وقايې او درملني او د هېواد اتباعو ته د وړيا روغتيايي خدمتونو د برابرولو، د طبي خدمتونو او د خصوصي روغتيايي مرکزونو د تأمينولو او پراخولو او د طبي خدمتونو د مناسبې وړاندې کېدنې، د فردي او د ژوند د چاپېريال د ساتنې او ښه والي، د ساري ناروغيو له پراخېدو څخه د مخنيوي او د هغو د کنترول او له منځه وړلو، د مور او ماشوم د

## قانون صحت عامه

## فصل اول

## احکام عمومي

مبني

ماده اول :

این قانون در روشنی احکام مندرج مواد پنجاه و دوم، پنجاه و سوم و پنجاه و چهارم قانون اساسی به منظور وقایه و علاج امراض و فراهم نمودن تسهیلات صحی رایگان برای همه اتباع کشور، تأمین و توسعه خدمات طبی و مراکز صحی خصوصی، اجرای برنامه های مؤثر صحی در ساحات مختلف صحت عامه، اعم از عرضه مناسب خدمات طبی وقایوی و معالجوی، بهبود حفظ الصحة فردی و محیط زیست، جلوگیری از شیوع امراض

ساتنې او د هېواد په توليدي او خدماتي مؤسسو کې د کار د روغتيايي مناسبو شرايطو د برابرولو په شمول، د روغتيايي اغېزمنو برنامو د اجراء کولو په منظور وضع شوی دی.

### د طبي خدمتونو وړيا وړاندې کول

دوه يمه ماده :

(۱) د عامې روغتيا وزارت د هېواد اتباعو ته د پرگنيزو (کتلوی) ناروغيو، طبيعي پيښو، لومړنيو او ثانويه معالجوي خدمتونو وړاندې کول د دولت د مالي امکاناتو په محدوده کې، د اړوند تقنيني سند مطابق په وړيا توگه تأمينوي.

(۲) بهرنيو اتباعو او د افغانستان په اسلامي جمهوريت کې مېشتو بي تابعيته اشخاصو ته د وقيوي او معالجوي طبي خدمتونو وړاندې کول، د افغانستان د اتباعو په شان صورت مومي.

ساری، کنترول وامحای آن، حمايه صحت طفل و مادر و فراهم نمودن شرايط مناسب صحی کار در مؤسسات توليدي و خدماتي کشور وضع گردیده است.

### عرضه رایگان خدمات طبي

ماده دوم :

(۱) وزارت صحت عامه برای اتباع کشور، وسایل وقايه و علاج امراض کتلوی، وقایع طبیعی و خدمات اولیه و ثانویه معالجوی را در محدوده امکانات مالی دولت طبق سند تقنینی مربوط به صورت رایگان تأمین می نماید.

(۲) عرضه خدمات طبي برای اتباع خارجي و اشخاص بدون تابعیت مقيم جمهوری اسلامی افغانستان مانند اتباع کشور صورت می گیرد.

د خصوصي متشبينو فعالیت

درېمه ماده :

د عامې روغتیا وزارت دروغتیایي خدمتونو د وړاندې کولو په ډگر کې خصوصي متشبینو ته د فعالیت زمینه برابرې او له اړوندو چارو څخه ئې څارنه کوي .

د ادارو همکاري

څلورمه ماده :

(۱) د فردې او د چاپیریال د روغتیا ساتنه له ټولو دولتي او غیر دولتي ادارو او د هېواد له اتباعو سره په تفاهم او همکاري کې د عامې روغتیا وزارت له بنسټیزو دندو څخه دي .

(۲) سره میاشت او نور ټولنیز سازمانونه د نا ځایي پېښو د رامنځته کېدو په صورت کې، د هېواد د اتباعو د روغتیا په تامینولو کې د عامې روغتیا له وزارت سره همکاري کوي .

فعالیت متشبین خصوصي

ماده سوم :

وزارت صحت عامه زمینه فعالیت متشبین خصوصي را در عرضه خدمات صحی فراهم و از امور مربوط آنها مراقبت می نماید .

همکاری ادارات

ماده چهارم :

(۱) حفاظت از صحت فردی و حفظ الصحة محیطی از وظایف اساسی وزارت صحت عامه در تفاهم و همکاري با تمام ادارات دولتی، غیردولتی و اتباع کشور می باشد.

(۲) سره میاشت و سایر مؤسسات اجتماعی در صورت بروز حوادث غیرمترقبه ، در تأمین صحت اتباع کشور با وزارت صحت عامه همکاري می نمایند.



(۳) د چاپیریال روغتیا ساتنې اړوندې  
چارې د جلا تقنیني سند په واسطه  
تنظیمېږي .

(۳) امور مربوط به حفظ الصحة  
محیطی توسط سند جداگانه تنظیم  
می گردد .

د عامې روغتیا وزارت بنسټیزې  
دندې

وظایف اساسی وزارت صحت  
عامه

پنځمه ماده :

ماده پنجم :

د عامې روغتیا وزارت د هېواد د  
اتباعو د روغتیا د تامینولو لپاره لاندې  
تدبیرونه نیسي :

وزارت صحت عامه جهت تأمین  
صحت اتباع کشور، تدابیر ذیل را  
اتخاذ می نماید:

۱- د مور او ماشوم د روغتیا  
تأمینولو ته په زیاتې پاملرنې سره د  
ساري او انتاني ناروغیو د مخنیوي او  
د خپرېدو د راکمولو په منظور  
وقایوي تدبیرونه .

۱- تدابیر وقایوی به  
منظور جلوگیری وکاهش شیوع  
امراض ساری و انتانی با  
توجه بیشتر به تأمین صحت طفل  
ومادر .

۲- د وقایوي او معالجوي طبي  
خدمتونو د لومړنیو مرستو وړاندې  
کول .

۲- عرضه کمک های اولیه  
خدمات طبي وقایوی و  
معالجوی .

۳- په دولتي او غیر دولتي ادارو کې  
د کارکوونکو لپاره د وقایوي طب او  
د ژوند چاپیریال د روغتیا ساتنې د  
خدمتونو د تامینولو لپاره تدبیرونه .

۳- تدابیر جهت تأمین خدمات طب  
وقایوی وحفظ الصحة  
محیط زیست برای کارکنان در  
ادارات دولتی وغیردولتی .

۴- د هېواد د اتباعو لپاره د اوبو د

۴- مراقبت از شبکه های آبرسانی

- رسولو او د څښلو د اوبو د شبکو او د روغتیايي کیفیت لرونکو غذایي توکو او کیفیت لرونکي درملو څخه څارنه .
- ۵- د روغتیايي بنسټونو پر مخ بیول او د فردي سلامتۍ د سطحې د ښه کولو لپاره د معلوماتو او خبرتیا څپرول او له وژونکو ساري ناروغيو څخه وځایه .
- ۶- د روغتیايي آسانتیاوو، کلینیکونو، روغتونونو، روغتیايي مرکزونو او درملتونونو پراختیا او پرمختیا.
- ۷- د هېواد د اتباعو د روغتیايي اړتیاوو د لرې کولو لپاره د طبي تجهیزاتو او دوايي توکو برابرول او تدارک کول او په دې برخه کې د روغتیايي آسانتیاوو برابرول .
- ۸- د طبي کارکوونکو د روزنې د نظام پراختیا او بشپړول، د طبيبانو د تخصصي سويې لوړول او د وځایوي او معالجوي طب په مختلفو برخو کې د علمي څېړنو پرمختیا.
- وآب آشامیدنی و مواد غذایی دارای کیفیت صحی و دواى با کیفیت برای اتباع کشور.
- ۵- پیشبرد تعلیمات صحی و اشاعه معلومات و آگاهی جهت بهبود سطح سلامت فردی و وځایه از امراض مهلك ساری.
- ۶- توسعه وانکشاف تسهیلات صحی کلینیک ها، شفاخانه ها، مراکز صحی و دواخانه ها.
- ۷- تهیه و تدارک تجهیزات طبي و مواد دوايي جهت رفع نیازمندی های صحی اتباع کشور و فراهم نمودن تسهیلات صحی در زمینه.
- ۸- توسعه و تکامل نظام تربیه کارکنان طبي، بلند بردن سويه تخصصی طبيبان و انکشاف تحقیقات علمی در ساحت مختلفه طب وځایوي و معالجوي.

- ۹- د خلکو د تغذۍ په هکله د روغتيا ساتنې (حفظ الصحوي) د علمي اساساتو طرح کول .
- ۱۰- د ماشومانو، ميندو او امېندواری د روغتيا د تأمينولو په هکله د روغتيا ساتنې د علمي اساساتو طرح کول .
- ۱۱- د لومړنيو روغتيايي مرستو او روغتيايي خدمتونو د وړاندې کولو په برخه کې د روغتيايي ستونزو د لرې کولو په منظور ، د دولتي او غير دولتي تاسيساتو د کونښنونو شريکول .

#### د طبي خدمتونو اداره

شپږمه ماده :

(۱) د عامې روغتيا وزارت او د ولايتونو د عامې روغتيا ادارې ، د هېواد ټولو اتباعو په خاصه توگه هغو اشخاصو ته چې په ښوونيزو او تحصيلي مؤسسو، صنعتي تاسيساتو، وړوکتونونو، محبسونو او

- ۹- طرح اساسات علمي حفظ الصحوی در مورد تغذی مردم .
- ۱۰- طرح اساسات علمي حفظ الصحوی در مورد تأمين صحت باروري، اطفال و مادران.
- ۱۱- تشریک مساعی تاسيسات دولتي و غير دولتي به منظور رفع معضلات صحي در ساحه عرضة کمکهای صحي اوليه و خدمات صحي.

#### اداره خدمات طبي

ماده ششم :

(۱) وزارت صحت عامه و ادارات صحت عامه ولايات مسئوليت اداره، رهنمايي، مراقبت و ارزيابي عرضة خدمات صحي همه جانبه و با کيفيت را به تمام اتباع کشور خاصتاً اشخاصی که بصورت

توقیف ځایونو کې په کتلوي ډول ژوند کوي، د هر اړخیزو او با کیفیته روغتیايي خدمتونو د اداره کولو، لارښوونې، څارنې او وړاندې کولو د ارزو نی مسئولیت په غاړه لري.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو مکانونو او تاسیساتو متصدیان مکلف دي، د عامې روغتیا وزارت له دستورونو او لارښوونو څخه پیروي وکړي.

د طبي خدمتونو له وړاندې کولو

څخه څارنه

اوومه ماده:

د عامې روغتیا وزارت په هېواد کې د وقایوي او درملیزو سالمو خدمتونو د وړاندې کولو او د ساري او انتاني ناروغیو د مخنیوي له نظره د نورو دولتي ادارو او غیر دولتي روغتیايي سازمانونو او خصوصي سکتور د برنامو

کنټرول در امـاکن و لیلیه های مؤسسات تعلیمی و تحصیلی، تاسیسات صنعتی، کودکستان ها، محاسب و توقیف خانه ها زندگی می نمایند، به عهده دارند.

(۲) متصدیان اماکن و تاسیسات مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند، از دستاير ورهنمودهای صحتی وزارت صحت عامه پیروی نمایند.

مراقبت از عرضه خدمات

طبي

ماده هفتم:

وزارت صحت عامه پيشبرد برنامه های سایر ادارات دولتی و سازمان های صحتی غیردولتی و سکتور خصوصي را از نظر عرضه سالم خدمات وقایوي و معالجوی و جلوگیری از امراض ساری و انتانی

د پر منځيو لویو څخه څارنه کوي .

### د روغتيايي مؤسسو پراختيا

اټمه ماده :

د روغتيايي مؤسسو پراختيا او پر مختيا اود هغوی د جغرافيايي موقعيت ټاکل د مسلکي طبي کارکوونکو د کافي شمېر په استخدامولو سره د عامې روغتيا وزارت د منل شوو معيارونو او پرمختيايي پلانونو مطابق د اقتصادي، جغرافيايي، نفوسو او نورو ټولنيزو ځانگړنو (مشخصاتو) ته په پام سره صورت مومي .

### دوه یم فصل

#### طبي اود درمل جوړولو

#### فعالیتونه

### د فعالیت اجازه

نهمه ماده :

(۱) دافغانستان په اسلامي جمهوريت کې د طبابت او درمل جوړونې په برخه کې د فعالیت اجازه هغو اشخاصو ته ورکول کېږي چې د

د ر کشور مراقبت می نماید.

### توسعه مؤسسات صحی

ماده هشتم :

توسعه و انکشاف مؤسسات صحی و تعیین موقعیت جغرافيايي آنها با استخدام تعداد کافی کارکنان مسلکي طبي مطابق معيار های قبول شده و پلان های انکشافی وزارت صحت عامه بانظر داشت خصوصيات اقتصادی، جغرافيايي، نفوس و سایر مشخصات اجتماعی صورت می گیرد.

### فصل دوم

#### فعالیت های طبي و

#### دواسازی

### اجازه فعالیت

ماده نهم :

(۱) اجازه فعالیت در ساحة طبابت و دواسازی در جمهوری اسلامی افغانستان برای اشخاصی داده می شود که دارای اسناد

تحصیلی سندونو په اړوندو اختصاصي رشتو کې د اهلیت او کفایت لرونکي وي اود عامي روغتیا د وزارت جواز لیک په لاس کې ولري.

(۲) دافغانستان په اسلامي جمهوریت کې مېشت بهرني طبيبان او درمل جوړوونکي، د اړتیا په صورت کې یوازې د عامي روغتیا د وزارت په اجازه د هغوی په اختصاصي رشتو کې، دهبود دنافذو قوانینو د حکمونو له په پام کې نیولو سره، استخدا مېدای شي .

#### د طبي اسرارو ساتل

لسمه ماده :

طبيبان اونور طبي کارکوونکي مکلف دي، د طبابت اسرار وساتي .  
د هغو ناروغيو د رابر سپره کېدو په صورت کې چې د خلکو د پراخو پرگنو روغتیا او سلامتي له گواښ سره مخامخ کړي ، هغوی مؤظف دي ، اړوندو مسئولينو او واکمنو مقامونو ته خبر ورکړي .

تحصیلی و اهلیت و کفایت در رشته های اختصاصی مربوط بوده، جواز نامه وزارت صحت عامه را در دست داشته باشند.

(۲) طبيبان و دواسازان خارجي مقیم جمهوری اسلامی افغانستان در صورت ضرورت، صرف به اجازه وزارت صحت عامه در رشته های اختصاصی شان با رعایت احکام قوانین نافذة کشور استخدا م شده می توانند.

#### حفظ اسرار طبي

ماده دهم :

طبيبان وسایر کارکنان طبي مکلف اند، اسرار طبابت راحفظ نمایند.  
در صورت بروز امراضی که صحت وسلامت کتله های وسیع مردم را به مخاطره اندازد، آنها مؤظف اند، به مسئولین مربوط ومقامات ذیصلاح اطلاع دهند .

د طبي لومړنيو مرستو وړاندې

کول

يوو لسمه ماده :

طبي او د درمل جوړولو کارکوونکي مکلف دي ، په لارو، واټونو، ټولنيزو ځايونو او کورونو کې خلکو ته طبي لومړنۍ مرستې وړاندې کړي .

د مسلکي پوهې د سطحې

لوړول

دوو لسمه ماده :

(۱) طبي او د درمل جوړولو کارکوونکي مکلف دي ، په پرله پسې توگه خپله مسلکي او اختصاصي پوهه لوړه کړي .

(۲) د عامې روغتيا وزارت مکلف دی ، د اړوندو طبي کارکوونکو د مسلکي پوهې د کچې د لوړولو لپاره لازم شرايط او امکانات برابر کړي .

عرضه کمک های اوليه

طبي

ماده يازدهم :

کارکنان طبي ودواسازی مکلف اند، در راه ها، جاده ها، محلات اجتماعی و منازل برای مردم کمک های اوليه طبي را عرضه نمایند .

ارتقای سطح دانش

مسلکی

ماده دوازدهم :

(۱) کارکنان طبي و دواسازی مکلف اند، به صورت متداوم دانش مسلکي و اختصاصي خود را ارتقاء دهند .

(۲) وزارت صحت عامه مکلف است، جهت ارتقای سطح دانش مسلکي کارکنان طبي مربوط شرايط و امکانات لازم را فراهم نماید .

د ادارو او اشخاصو همکاري

د يارلسمه ماده :

دولتي او غير دولتي ادارې او د هېواد نور اتباع مکلف دي ، په لاس کې د شته وو امکاناتو له په پام کې نيولو سره، له طبي کارکوونکو سره د هغوی د اختصاصي دندو په سر ته رسولو کې همکاري وکړي .

شخصي طبي فعاليتونه

خوارلسمه ماده :

په شخصي کتنځايونو، کلينیکونو، روغتونونو، تشخيصه مرکزونو، طبي لابراتوارونو او نورو شخصي روغتيايي مرکزونو کې طبي فعاليتونه، د جلا تقينی سند مطابق تنظيمېږي.

له دندې څخه سر غړونه

پنځلسمه ماده :

که چېرې طبي کارکوونکي داروندو اختصاصي دندو په سر ته رسولو کې سرغړونه وکړي، دقانون دحکمونو مطابق تر عدلي تعقيب لاندې نيول کېږي.

همکاري ادارات و اشخاص

ماده سيزدهم :

ادارات دولتي و غيردولتي و ساير اتباع کشور مکلف اند، بانظر داشت امکانات دست داشته، کارکنان طبي را در جهت انجام وظيف اختصاصي شان همکاري نمايند.

فعاليت های طبي شخصي

ماده چهاردهم :

فعاليت های طبي در معاینه خانه ها، کلينیک ها، شفاخانه ها، مراکز تشخيصه، لابراتوار های طبي و ساير مراکز صحي شخصي طبق سند تقينی جداگانه تنظيم می گردد.

تخلف از انجام وظيف

ماده پانزدهم :

هرگاه کارکنان طبي و دواسازی در انجام وظيف اختصاصي مربوط تخلف ورزند، مطابق احکام قانون مورد تعقيب عدلي قرار می گيرند.



## درېم فصل

وقايوي او معالجوي خدمتونه

د طبي خدمتونو تامينول

شپاړسمه ماده :

طبي خدمتونه دروغتيايي مؤسسو د شبکو له لارې ټولو خلکو ته د روغتيا د وقايې، د روغتيا د پياوړتيا، د روغتيا د راگرځولو، د ناروغانو د درملنې، د بيا ځواک موندلو او عرضي درملنې په برخو کې د لومړنيو مرستو په وړاندې کولو سره تامينېږي .

د صنعتي مؤسسو دندې

اووه لسمه ماده :

دولتي او د خصوصي سکتور صنعتي مؤسسې مکلفې دي ، چې د عامې روغتيا وزارت له مؤسسو سره په ګډه هڅه د کار د ځای له زيان منېدو، د حرفوي ناروغيو له پراخېدو څخه د مخنيوي او د کار د وړتيا د بېرته راگرځولو لپاره تدبيرونه ونيسي .

## فصل سوم

خدمات وقايوي و معالجوي

تامين خدمات طبي

ماده شانزدهم :

خدمات طبي براي همه مردم از طريق شبکه های مؤسسات صحي باعرضه کمک های اوليه در ساحات وقايه صحت، تقويت صحت، اعاده صحت، معالجه مريضان باز توانايي و تداوي عرضي تامين مي گردد .

وظايف مؤسسات صنعتي

ماده هفدهم :

مؤسسات صنعتي دولتي وسکتور خصوصي مکلف اند، با تشریک مساعي مؤسسات صحت عامه، تدابييري را جهت جلوگیری از صدمات محل کار، شيوع امراض حرفوي واعاده قابليت کار اتخاذ نمایند .

د بیرنیو مرستو وړاندې کول

اتلسمه ماده :

د ناڅاپي پېښو زیان میندونکو او هغو اشخاصو لپاره چې وضع یې بیرنی- مرستې ایجابوي ، د روغتیايي مرستو وړاندې کول له توپیر پرته د صحي مؤسساتو له خوا په ځانگړی توگه له نږدې مؤسسې څخه د ناروغانو د اولویت په نظر کې نیولو سره پرته له هر ډول تبعیض څخه صورت مومي .

له مجازو دوايي توکو څخه گټهاخیستنه

نولسمه ماده :

طیبیان او درمل جوړوونکي، د وقایي، د ناروغیو د تشخیص او درملنې په چارو کې د دندې د ترسره کولو په وخت کې له هغو دوايي توکو څخه گټه اخیستلای شي چې د درملو په مجاز لست کې شامل وي .

عرضه کمک های عاجل

ماده هجدهم :

عرضه خدمات صحي برای آسیب دیدگان حوادث غیرمترقبه و اشخاصی که وضع آنها ایجاب کمک های عاجل را می نماید، از طرف مؤسسات صحي به خصوص از طرف نزدیک ترین موسسه صحي بادر نظر داشت مراعات اولویت مریضان بدون هیچ نوع تبعیض صورت می گیرد.

استفاده از مواد دواييمجاز

ماده نهم :

طیبیان و دواسازان ، حین اجرای وظیفه در امور وقایه، تشخیص و معالجه امراض از مواد دوايي استفاده نموده می توانند که شامل لست ادویه مجاز باشد.

د جراحي عملياتو د موافقياخيستل

شلمه ماده :

د تشخيص او معالجه په منظور جراحي عمليات او د پېچلي تشخيص د ميتودونو کارونه د ناروغانو له ليکلي موافقي وروسته او په هغه صورت کې چې ناروغ خپل قانوني سن ته رسېدلی نه وي يا په عقلي ناروغيو اخته وي، د والدينو، خپلوانو يا يې د قانوني قايم مقام په موافقه په لنډ وخت کې صورت نيسي.

په بېرنيو واقعاتو کې چې په تشخيص او معالجه کې ځنډ، د ناروغ ژوند له خطر سره مخامخ کوي او د ناروغ د والدينو، خپلوانو، يانې د قانوني قايم مقام د موافقي اخيستل شوني نه وي، جراحي عمليات د ناروغ له موافقي پرته، د معالجو طبيبانو د هيئت له ليکلي تصويب وروسته صورت موندلای شي .

اخذ موافقه عملياتجراحي

ماده بيستم :

عمليات جراحي و کاربرد ميتود های تشخيص مغلق به منظور تشخيص و معالجه، بعد از موافقه کتبی مريضان و در صورتی که مريض به سن قانونی خویش نرسیده يا به امراض عقلي مبتلا باشد، به موافقه والدين، اقارب يا قايم مقام قانونی آنها در اسرع وقت صورت می گيرد.

در وقایع عاجل که تأخیر در تشخيص و تداوی، حیات مريض را به خطر مواجه می سازد و اخذ موافقه والدين، قايم مقام قانونی يا اقارب وی میسر نباشد، عمليات جراحي بعد از تصويب تحريری هيئت طبيبان معالج بدون موافقه مريض صورت گرفته می تواند.

روغتيايي جبري تدبيرونه

يوويشتمه ماده :

د عامې روغتيا ادارې او مؤسسې د خطرناکو ساري او انتاني، رواني او په مخدرو موادو د روږدېدو د ناروغيو په وړاندې د خلکو د سلامتې د ساتنې په منظور، ځانگړي وقيوي او معالجوي تدبيرونه نيسي. د لزوم په صورت کې، پدغو ناروغيو اخته کسان په اجباري ډول بستر او تداوي کېږي .

د طبي خدمتونو د وړاندې کولولايحه

دوه ويشتمه ماده :

د هېواد په صنعتي او خدماتي مؤسسو کې د نوو کارکوونکو په شمول د ټولو کارکوونکو لپاره د طبي خدمتونو د وړاندې کولو لايحه او د کارکوونکو د روغتيايي تصديقونو ورکول د عامې روغتيا وزارت لخوا ترتيبېږي .

تدابير اجباري صحي

ماده بيست و يکم :

ادارات و مؤسسات صحت عامه به منظور حفظ سلامت مردم در مقابل امراض خطرناک ساري و انتاني، رواني و اعتياد به مواد مخدر، تدابير خاص وقيوي و معالجوی را اتخاذ می نمايند. در صورت لزوم مصابين به چنين امراض، به صورت اجباري بستر و تداوی می گردند.

لايحه عرضة خدماتطبي

ماده بيست و دوم :

لايحه عرضة خدمات طبي برای تمام کارکنان اعم از کارکنان جديدالشمول در مؤسسات صنعتي و خدماتي کشور و ارائه تصاديق صحي کارکنان از طرف وزارت صحت عامه ترتيب می گردد.

## خلورم فصل

د ماشوم او مور ساتنه

د ماشوم او مور روغتياييتدبيرونه

درويشتمه ماده :

د عامې روغتيا وزارت د ماشوم او مور د روغتيا د ساتنې لپاره د لاندې تدبيرونو په نيولو مکلف دی :

۱- د روغتيايي خدمتونو د مؤسسو، د ماشوم او مور د ساتنې د مرکزونو او زېږنتونونو جوړول .

۲- د اومېندوارو بنځو د کتنو اجراء کول ، د جنين سالمې ودې ته پاملرنه او د طبي لومړنيو مرستو وړاندې کول .

۳- تر يو کلنې سن پورې د نوو زېږېدلو ماشومانو د طبي دوره اي کتنو سر ته رسول .

۴- د روغتيايي مؤسسو د مسئولينو له لارې د کورنۍ لارښوونه او د

## فصل چهارم

حمایهٔ طفل و مادر

تدابیر صحیحی طفل ومادر

مادهٔ بیست و سوم :

وزارت صحت عامه جهت حمایهٔ صحت طفل و مادر مکلف به اتخاذ تدابیر ذیل می باشد:

۱- ایجاد مؤسسات خدمات صحی، مراکز حمایهٔ طفل و مادر وزایشگاه ها.

۲- اجرای معاینات زنان حامله، توجه به رشد سالم جنین و عرضهٔ کمک های اولیهٔ طبی.

۳- اجرای معاینات دوره ای طبی اطفال نوزاد تاسن یک سالگی.

۴- رهنمایی خانواده و اتخاذ سایر تدابیر وقایوی و معالجوی

ماشوم او مور د ساتنې په هکله د نورو وقایو او معالجوي تدبیرونو نیول.

ماشومانو ته د روغتیايي شرایطو  
تأمینول

خلېرېشته ماده :

(۱) د عامې روغتیا وزارت، د ماشومانو د روغتیا او سلامتې او د جسمي او رواني ستې د پیاوړتیا د ساتلو لپاره په پالنځایونو او ښوونځیو کې لازم شرایط تأمینوي.

(۲) د ماشومانو او تنکیو ځوانانو د لوست، کار او لوستي نظام حجم د عامې روغتیا وزارت په موافقه د پوهني وزارت لخوا تثبیتېږي .

(۳) په پالنځایونو، ښوونځیو او وړکتونونو کې د شاملو شېډو خوړونکو ماشومانو د روغتیايي کتنو او څارنو مهال وېش، د پوهني وزارت او نورو اړوندو ادارو د کوښښونو په شریکولو سره د عامې روغتیا وزارت په واسطه ترتیبېږي .

در مورد حمایه طفل و مادر از طریق مسئولین مؤسسات صحتی.

تأمین شرایط صحتی برای  
اطفال

ماده بیست و چهارم :

(۱) وزارت صحت عامه جهت حفظ صحت و سلامت و تقویه بنیه جسمی و روانی اطفال، شرایط لازم را در پرورشگاه ها و مکاتب تأمین می نماید.

(۲) حجم درس، کار و نظام درسی اطفال و نوجوانان از طرف وزارت معارف با موافقه وزارت صحت عامه تثبیت می گردد.

(۳) تقسیم اوقات معاینات و مراقبت های صحتی اطفال شیرخوار شامل پرورشگاه ها، مکاتب و کودکان ها توسط وزارت صحت عامه با تشریک مساعی وزارت معارف و سایر ادارات ذیربط ترتیب می گردد.

## پنجم فصل

د وقایوی او وبایي ضد

(اپیدیمولوژیکی) خدمتونو

وراندې کول

دوقایوي دستورونو په پام کېنیول

پنځه ویستمه ماده :

(۱) د عامې روغتیا وزارت، خلکو ته وقایوي او وبایي ضد خدمتونه د لازمو تدبیرونو په نېولو سره د وقایوي او وبایي ضد طب د خدمتونو مساعده شرایط پدې هکله تأمینوي او اړوندې چارې ئې د جلا تقنیني سند په واسطه تنظیمېږي .

(۲) د چاپېریال له ککړتیا څخه مخنیوی، د کار او ژوندانه د شرایطو ښه کول او له ساري ناروغیو څخه د وقایوي د تدبیرونو نیول د ټولو دولتي او غیر دولتي ادارو ، صنعتي مؤسسو او خصوصي سکتور دنده ده .

(۳) په وقایوي روغتیا پورې د اړوند

## فصل پنجم

عرضه خدمات طب

وقایوی و ضد وبایي

(اپیدیمولوژیکی)

رعایست دساتیروقایوی

ماده بیست و پنجم :

(۱) وزارت صحت عامه، شرایط مساعده خدمات طب وقایوی و ضد وبایي را برای مردم با اتخاذ تدابیر لازم در زمینه تأمین نموده که امور مربوط توسط سند تقنینی جداگانه تنظیم می گردد.

(۲) اتخاذ تدابیر جهت جلوگیری از آلودگی محیط ، بهبود شرایط کار و زندگی و وقایه از امراض ساری ، وظیفه تمام ادارات دولتي و غیر دولتي، مؤسسات صنعتي و سکتور خصوصي می باشد.

(۳) مراقبت از تطبیق احکام

تقنيني سند د حکمونو او پدې برخه کې د نورو روغتيايي دستورونو له تطبيق څخه څارنه ، د عامې روغتيا وزارت او د هغه د اړوندو ادارو له دندو څخه دي.

(۴) هغه شخص چې د دې مادې په (۳) فقره کې د درج شوي تقنيني سند او روغتيايي دستورونو له حکمونو څخه سرغړونه وکړي، تر عدلي تعقيب لاندې نيول کېږي.

#### وقايوي تبليغات

شپږ ويستمه ماده :

د عامې روغتيا وزارت مکلف دی ، د پوهنې، د اطلاعاتو او فرهنگ، ارشاد، حج او اوقافو وزارتونو، سرې مياشتې، ښارواليو او د ټولنيزو خدمتونو د نورو مؤسسو په همکارۍ، د هېواد اتباعو ته وقايوي تبليغات خپاره او نشر کړي .

سند تقينی مربوط به خدمات طب وقايوی وسایر دساتیر صحی در زمینه از وظایف وزارت صحت عامه و ادارات مربوط آن می باشد.

(۴) شخصی که از احکام سند تقينی و دساتیر صحی مندرج فقره (۳) این ماده تخلف ورزد، مورد تعقيب عدلی قرار می گیرد.

#### تبليغات وقايوی

ماده بیست و ششم :

وزارت صحت عامه مکلف است، به همکارۍ وزارت های معارف، اطلاعات و فرهنگ، ارشاد، حج و اوقاف، سره میاشت، ښاروالی ها وسایر مؤسسات خدمات اجتماعی، تبليغات وقايوی را به اتباع کشور پخش و نشر نماید.



## شپږم فصل

د دوايي (فارمسي) توکو

## چارې

د دوايي توکو او طبي لوازمو

وړاندې کول او استعمال

اووه ويشتمه ماده :

(۱) ټولو خلکو ته د دوايي خدمتونو وړاندې کول ، د دولتي ، خصوصي سکتور او وقايوي او معالجوي مؤسسو د درملتونونو په واسطه صورت مومي .

(۲) د دولتي ، خصوصي سکتور او وقايوي او معالجوي مؤسسو درملتونونه مکلف دي ، يوازې هغه دوايي توکي او طبي لوازم وړاندې او استعمال کړي چې د درملو په مجاز لست کې شامل وي .

د دوايي اغېزمنتوب ثبیتول

اته ويشتمه ماده :

د درمل جوړولو د فابريکو په واسطه

## فصل ششم

امور مواد دوايي

## (فارمسي)

عرضه و استعمال مواد دوايي و

لوازم طبي

ماده بیست و هفتم:

(۱) عرضه خدمات دوايي برای همه مردم توسط دواخانه های دولتي، سکتور خصوصي و مؤسسات وقايوي و معالجوي صورت می گیرد.

(۲) دواخانه های دولتي، سکتور خصوصي و مؤسسات وقايوي و معالجوي مکلف اند، صرف مواد دوايي و لوازم طبي ای را عرضه و استعمال نمایند که شامل لست ادويه مجاز باشد.

ثبیت مؤثریت دوايي

ماده بیست و هشتم:

تولید مواد دوايي توسط

د دوايي توکو تولیدول، د عامې روغتیا وزارت په اجازه د هغو د وقایوي او معالجوي (فارماکولوجیک) اغېزمنتوب له تثبیت وروسته صورت مومي .

### د درملو د چارو تنظیمول

نهه ویشتمه ماده :

په هېواد کې د درملو په غوره کولو، تولید، توريد، وېش، زېرمه کولو او معقولې ګټې اخیستنې پورې اړوندې چارې د ځانګړي قانون په واسطه تنظیمېږي .

### اووم فصل

#### طبي ارزونه

### د طبي ارزونې کمېسيون

دېرشمه ماده :

(۱) د کار د توان د ضایع کېدو ( د کاري ظرفیت د له لاسه ورکولو ) ، د ناروغۍ د دوام د مودې تثبیتول ( له معیوبیت وروسته ) ، د کاري ظرفیت د مؤقت یا دايمي له لاسه

فابریکات دواسازی، به اجازه وزارت صحت عامه بعد از تثبیت مؤثریت وقایوی و معالجوی (فارماکولوجیک ) آن صورت می گیرد.

### تنظیم امور ادویه

ماده بیست و نهم :

امور مربوط به انتخاب ، تولید، توريد، توزیع ، تذخیر و استفاده معقول ادویه در کشور توسط قانون خاص تنظیم می گردد.

### فصل هفتم

#### ارزیابی طبي

### کميسيون ارزیابی طبي

ماده سی ام :

(۱) به منظور تعیین اندازه ضیاع قدرت کار (از دست دادن ظرفیت کاري)، تثبیت مدت دوام مریضی (بعد از معیوبیت)، از دست دادن ظرفیت کاري مؤقت

ورکولو، بل کار ته د معیوینو د شغلي تبدیلی د توصیې او په ناروغانو کې د کاري ظرفیت د بیا راگرځولو د مودې د اوږدېدو د اندازې د ټاکلو په منظور، د عامې روغتیا په وزارت کې د طبي ارزونې واکمن کمیسیون جوړېږي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د طبي ارزونې کمیسیون د فعالیت ډول د کار او ټولنیزو چارو ، شهیدانو او معلولینو د وزارتونو په همکارۍ د عامې روغتیا د وزارت په واسطه تنظیمېږي .

(۳) وزارتونه، ادارې او مؤسسې د دې مادې په (۱) فقره کې درج د طبي ارزونې د کمیسیون د نظر په تطبیق او په پام کې نیولو باندې مکلف دي .

#### عدلي طبي ارزونه

یو دېرشمه ماده :

عدلي طبي ارزونې د هېواد په مرکز او ولایتونو کې د اختصاصي

یا دايمي ، توصیې تبدیلی شغلي معیوین به کاردیگر و طول مدت اعاده مجدد ظرفیت کاري در مریضان ، کمیسیون ارزیابی طبي باصلاحیت در وزارت صحت عامه ایجاد می گردد .

(۲) طرز فعالیت کمیسیون ارزیابی طبي مندرج فقره (۱) این ماده توسط وزارت صحت عامه به همکاری وزارت کار و امور اجتماعی، شهداء و معلولین، تنظیم می شود.

(۳) وزارتها، ادارات و مؤسسات مکلف به تطبیق و رعایت نظر کمیسیون ارزیابی مندرج فقره (۱) این ماده می باشند.

#### ارزیابی عدلي طبي

ماده سی و یکم :

ارزیابی های عدلي طبي از طرف مؤسسات صحتی اختصاصی در مرکز

روغتيايي مؤسسو لخوا د پوليسو،  
څارنوالی یا د محکمې د تصميم  
پر بنسټ د قانون د حکمونو مطابق  
صورت مومي .

### اتم فصل

#### متفرقه حکمونه

#### لتي او غفلت

دوه دېرشمه ماده :

که چېرې طبي مؤظف د ناروغانو په  
تشخيص او درملنه کې لتي او غفلت  
وکړي او د ناروغانو د جسمي يا  
رواني زيان او تاوان سبب شي  
مرتکب، مسئول ګڼل کېږي او د  
قانون د حکمونو مطابق تر عدلي  
تعقيب لاندې نيول کېږي.

#### مقررې

دري دېرشمه ماده:

(۱) د عامې روغتيا وزارت کولی  
شي د دې قانون د حکمونو د بنه  
تطبيق په منظور مقررې ترتيب او  
پراوونه ئې بشپړ کړي .

و ولايات کشور به اساس تصميم  
پوليس، څارنوالی یا محکمه  
مطابق به احکام قانون صورت  
می گیرد.

### فصل هشتم

#### احکام متفرقه

#### اهمال و غفلت

ماده سی و دوم :

هرگاه مؤظف طبي درتشخيص و  
تداوی مريضان اهمال و غفلت  
ورزیده وسبب زيان وخساره جسمي  
يا روانی مريضان شود، مرتکب،  
مسئول پنداشته شده، طبق  
احکام قانون مورد تعقيب عدلي  
قرار می گیرد.

#### مقرره ها

ماده سی و سوم:

(۱) وزارت صحت عامه می تواند  
به منظور تطبيق بهتر احکام این  
قانون مقرره ها را ترتيب  
و طی مراحل نماید.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو مقررو د حکمونو د سرغړونې په صورت کې، له سرغړوونکو سره د اړوندو مقررو د حکمونو مطابق چلند کېږي.

#### انفاذ

خلور دېرشمه ماده:

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي او په نافذېدو سره ئې د ۵ / ۱۲ / ۱۳۸۵ نېټې په (۹۱۶) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوی د عامې روغتيا قانون او نور مغاير حکمونه يې لغو ګڼل کېږي.

(۲) در صورت تخلف از احکام مقررہ های مندرج فقره (۱) این ماده با متخلفین طبق احکام مقررہ های مربوط برخورد صورت می گیرد.

#### انفاذ

ماده سی و چهارم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جريده رسمی نشر ګردد ، با انفاذ آن قانون صحت عامه منتشره جريده رسمی شماره (۹۱۶) مؤرخ ۵/۱۲/۱۳۸۵ و سایر احکام مغاير آن ملغی پنداشته می شود.